

Brussel, 23 mei 2019
(OR. en)

9620/19

**Interinstitutioneel dossier:
2018/0329(COD)**

**MIGR 81
COMIX 279
CODEC 1145**

NOTA

---

van:	het voorzitterschap
aan:	de Raad
Nr. Comdoc.:	12099/18
Betreft:	Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (herschikking) - Partiële algemene oriëntatie

---

Voor de delegaties gaat hierbij een definitief compromisvoorstel van het voorzitterschap met betrekking tot de ontwerprichtlijn van het Europees Parlement en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (herschikking).

Wijzingen ten opzichte van het Commissievoorstel (doc. 12099/18) zijn **↻ vetgedrukt ↻** weergegeven voor nieuwe tekst en ~~doorgehaald~~ voor geschrapte tekst.

Het voorzitterschap is voornemens de bijgaande tekst aan de Raad voor te leggen met het oog op een algemene oriëntatie over de tekst, uitgezonderd over artikel 22 betreffende de grensprocedure en de bijbehorende overwegingen 32 tot en met 36.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (herschikking)

Een bijdrage van de Europese Commissie aan de bijeenkomst van de leiders in Salzburg op 19-20 september 2018

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

~~Gelet op~~ Gezien het Verdrag ~~tot oprichting van de Europese Gemeenschap~~ betreffende de werking van de Europese Unie , en met name ~~op artikel 63, lid 3, onder b)~~ artikel 79, lid 2, onder c) ,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

↓ nieuw

⌚ Raad

- (1) Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad¹ moet op een aantal punten worden gewijzigd. Ter wille van de duidelijkheid dient tot herschikking van die richtlijn te worden overgegaan.
- (2) Een doeltreffend en eerlijk terugkeerbeleid is een essentieel onderdeel van de benadering van de Unie om alle aspecten van migratie beter te beheren, zoals tot uiting komt in de Europese migratieagenda van mei 2015².
- (3) Op 28 juni 2018 heeft de Europese Raad in zijn conclusies onderstreept dat de daadwerkelijke terugkeer van ⌚ [...] ⌚ **illegaal verblijvende onderdanen van derde landen** ⌚ aanzienlijk moet worden opgevoerd en verklaard ingenomen te zijn met het voornemen van de Commissie om wetgevingsvoorstellen voor een effectiever en samenhangender Europees terugkeerbeleid te presenteren.

↓ 2008/115/EG overweging 1
(aangepast)

~~Op de zitting van de Europese Raad van 15 en 16 oktober 1999 te Tampere is een coherente aanpak op het gebied van immigratie en asiel vastgesteld, die bestaat uit het opzetten van een gemeenschappelijk asielstelsel, een beleid voor legale immigratie en de bestrijding van illegale immigratie.~~

---

¹ Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 98).

² COM(2015) **240**.

↓ 2008/115/EG overweging 2
(aangepast)

~~De Europese Raad van Brussel van 4 en 5 november 2004 heeft erop aangedrongen, op basis van gemeenschappelijke normen een doeltreffend verwijderings- en terugkeerbeleid te ontwikkelen, zodat mensen op een humane manier, met volledige eerbiediging van hun grondrechten en waardigheid, teruggezonden kunnen worden.~~

↓ 2008/115/EG overweging 3
(aangepast)

~~Het Comité van Ministers van de Raad van Europa heeft op 4 mei 2005 „Twintig richtsnoeren inzake gedwongen terugkeer” aangenomen.~~

↓ 2008/115/EG overweging 4

(aangepast)

⇒ nieuw

⌚ Raad

- (4) ☒ Het Europese terugkeerbeleid moet gebaseerd zijn op gemeenschappelijke normen, zodat mensen op een humane manier worden teruggezonden, met volledige eerbiediging van hun grondrechten en waardigheid ☒ ⇒ en van het internationaal recht, met inbegrip van de verplichtingen op het gebied van de bescherming van vluchtelingen en mensenrechten. ☐ Om ~~in het kader van een gedegen migratiebeleid~~ een doeltreffend terugkeerbeleid te kunnen voeren, moeten duidelijke, transparante en billijke regels worden vastgesteld ⇒, zodat het terugkeerbeleid ⌚ **tevens zorgt voor een vermindering van de stimulansen voor illegale immigratie.** ⌚ [...] ⌚ en samenhang garandeert met en bijdraagt aan de integriteit van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en het systeem voor legale migratie ☐.

↓ 2008/115/EG overweging 5

- (5) In deze richtlijn moeten horizontale regels worden vastgesteld die van toepassing zijn op alle onderdanen van derde landen die niet of niet meer voldoen aan de voorwaarden voor toegang tot, verblijf of vestiging in een lidstaat.

- (6) De lidstaten dienen ervoor te zorgen dat het beëindigen van illegaal verblijf van onderdanen van derde landen volgens een billijke en transparante procedure geschiedt. Overeenkomstig de algemene rechtsbeginselen van de EU moeten beslissingen die op grond van deze richtlijn worden genomen per geval vastgesteld worden en op objectieve criteria berusten, die zich niet beperken tot het loutere feit van illegaal verblijf. De lidstaten dienen bij het gebruik van standaardformulieren voor besluiten in het kader van terugkeer, te weten terugkeerbesluiten, en, in voorkomend geval, besluiten met betrekking tot een inreisverbod of verwijdering, dat beginsel te eerbiedigen en alle toepasselijke bepalingen van deze richtlijn na te leven.

- (7) De link tussen het besluit tot beëindiging van het legaal verblijf van een onderdaan van een derde land en de uitvaardiging van een terugkeerbesluit moet worden versterkt, om het risico op onderduiken en de waarschijnlijkheid van niet-toegestane secundaire bewegingen te verminderen. Er moet voor worden gezorgd dat **→ zonder onnodige vertraging ←** **→ [...] ←** een terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd **→ [...] ←** na het besluit tot weigering of beëindiging van het legaal verblijf, of idealiter in dezelfde handeling of hetzelfde besluit. Deze vereiste moet met name van toepassing zijn op gevallen waarin een verzoek om internationale bescherming wordt geweigerd **→ [...] ←**.

↓ 2008/115/EG overweging 7
(aangepast)
⇒ Raad

- (8) Benadrukt wordt dat, om het terugkeerproces te vergemakkelijken, op het niveau van de ~~Gemeenschap~~ ☒ Unie ☒ en op bilateraal niveau overnameovereenkomsten met derde landen moeten worden gesloten. Internationale samenwerking met de landen van oorsprong is in alle stadia van de terugkeerprocedure een absolute vereiste voor het realiseren van een duurzame terugkeer. **⇒ Daartoe dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van beschikbare instrumenten met het oog op de gecoördineerde en gestructureerde aanpak van migratie, die een maximale synergie en het nodige hefboomeffect teweegbrengt, vooral wanneer er door derde landen onvoldoende aan overname wordt meegewerkt. Tot dergelijke instrumenten zouden kunnen behoren: internationale overeenkomsten, dialogen en regelingen, mobiliteitspartnerschappen en bestaande mechanismen in het kader van Verordening van het Europees Parlement en de Raad nr. .... tot wijziging van Verordening (EG) nr. 810/2009 (Visumcode) en Verordening 2018/1806. ☺**
- ⇒ 8a Wordt er door bepaalde derde landen onvoldoende meegewerkt aan het overnemen van onderdanen ervan die zijn aangehouden wegens illegaal verblijf, en verlenen die derde landen geen doeltreffende medewerking bij de terugkeer, dan moet er op grond van objectieve criteria een tijdelijke restrictieve toepassing van enkele bepalingen van de Visumcode gelden om het betrokken derde land tot meer medewerking aan de overname te bewegen. ☺**

↓ 2008/115/EG overweging 8

- (9) Het wordt als legitiem erkend dat de lidstaten onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, verplichten terug te keren, mits er billijke en efficiënte asielstelsels zijn, die het beginsel van non-refoulement volledig respecteren.

↓ 2008/115/EG overweging 9

- (10) Overeenkomstig Richtlijn 2005/85/EG van de Raad ~~van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus~~³, mag een onderdaan van een derde land die in een lidstaat asiel heeft aangevraagd niet worden beschouwd als iemand die illegaal op het grondgebied van die lidstaat verblijft, totdat het afwijzende besluit inzake het verzoek respectievelijk het besluit waarbij het verblijfsrecht van de betrokkene wordt beëindigd, in werking is getreden.

---

³ Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus (PB L 326 van 13.12.2005, blz. 13).

↕ nieuw

➡ Raad

(11) Om te zorgen voor duidelijkere en doeltreffendere regels inzake het toekennen van een termijn voor vrijwillig vertrek en de bewaring van onderdanen van derde landen, moet op basis van Uniebrede objectieve criteria worden beoordeeld of er al dan niet een risico op onderduiken bestaat. Voorts moet deze richtlijn voorzien in specifieke criteria aan de hand waarvan kan worden vastgesteld dat er een grond aanwezig is voor een weerlegbaar vermoeden dat er een risico op onderduiken bestaat. ➡ **Een onderdaan van een derde land dient alle elementen te verstrekken die nodig zijn voor de beoordeling van het risico op onderduiken.** ⌂

➡ **(11a) Tenzij de lidstaten overeenkomstig artikel 2, lid 2, onder b), besluiten deze richtlijn niet toe te passen, kunnen de bevoegde nationale autoriteiten bij het bepalen van het risico op onderduiken rekening houden met inbreuken op de strafwetgeving van de lidstaten in het geval van ernstige strafbare feiten, aangezien dit met name op niet-inachtneming van het rechtsbestel, met inbegrip van de migratieregels, van de lidstaten kan duiden. Die autoriteiten kunnen tevens rekening houden met eventueel lopende strafrechtelijke onderzoeken of vervolgingen die nog niet tot veroordelingen hebben geleid, indien het nationale recht daarin voorziet.** ⌂

(12) Om de doeltreffendheid van de terugkeerprocedure te versterken, moeten duidelijke verantwoordelijkheden voor onderdanen van derde landen worden vastgesteld, met name de verplichting om in alle stadia van de terugkeerprocedure medewerking te verlenen aan de autoriteiten, onder meer door de informatie en gegevens te verstrekken die nodig zijn om hun individuele situatie te beoordelen. Tegelijkertijd moet ervoor worden gezorgd dat onderdanen van derde landen in kennis worden gesteld van de gevolgen van niet-naleving van deze verplichtingen met betrekking tot het vaststellen van het risico op onderduiken, het toekennen van een termijn voor vrijwillig vertrek en de mogelijkheid om bewaring op te leggen ➡ **of sancties indien het nationale recht daarin voorziet** ⬅, en met betrekking tot de toegang tot programma's voor logistieke, financiële en andere materiële bijstand of bijstand in natura.

↓ 2008/115/EG overweging 10

(aangepast)

⇒ nieuw

☞ Raad

- (13) Zolang er geen reden is om aan te nemen dat ☒ het toekennen van een termijn voor vrijwillig vertrek ☒ ~~dit~~ de terugkeerprocedure ondermijnt, verdient vrijwillige terugkeer de voorkeur boven gedwongen terugkeer en dient een ⇒ passende ⇐ termijn voor vrijwillig vertrek te worden toegekend ⇒ van maximaal dertig dagen ☞ [...] ☹ ⇐. ⇒ Er mag geen termijn voor vrijwillig vertrek worden toegekend wanneer is geoordeeld dat er een risico bestaat dat de onderdaan van een derde land zal onderduiken, ☞ of een gevaar vormt voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de nationale veiligheid. ⇐ ☞ **De lidstaten kunnen besluiten geen termijn voor vrijwillig vertrek toe te kennen wanneer al een verzoek om legaal verblijf van de onderdaan van een derde land als kennelijk ongegrond dan wel frauduleus of niet-ontvankelijk is afgewezen.** ☹ Wanneer dit, gezien de specifieke omstandigheden van een individueel geval, noodzakelijk wordt geacht, dient in een verlenging van de periode voor vrijwillige terugkeer te worden voorzien. ~~Om vrijwillige terugkeer aan te moedigen, moeten de lidstaten meer bijstand en advies bieden bij terugkeer en de financieringsmogelijkheden die het Europese Terugkeerfonds biedt, optimaal gebruiken.~~

↓ nieuw

↻ Raad

(14) Om vrijwillig ↻ vertrek ↻ ↻ [...] ↻ aan te moedigen, moeten de lidstaten over operationele programma's beschikken voor extra bijstand en advies bij terugkeer die onder andere steun voor re-integratie in derde landen van terugkeer kunnen omvatten ↻ ↻ ↻ [...] ↻. ↻ De ↻ gemeenschappelijke normen inzake programma's voor begeleide vrijwillige terugkeer en re-integratie die de Commissie in samenwerking met lidstaten heeft ontwikkeld en die de Raad heeft goedgekeurd ↻ kunnen in aanmerking worden genomen ↻.

↻ Bijstand bij vrijwillige terugkeer moet worden verleend overeenkomstig nationale voorschriften, die niet noodzakelijk administratieve procedure hoeven te zijn, en valt onder de daarin vervatte voorwaarden en redenen voor de uitsluiting. ↻

↻ Deze richtlijn stelt voor de onderdaan van een derde land geen subjectief recht op bijstand bij vrijwillig vertrek of re-integratie in. ↻

↓ 2008/115/EG overweging 11

(15) Er dienen gemeenschappelijke wettelijke minimumwaarborgen te worden vastgesteld voor besluiten in het kader van terugkeer, teneinde de belangen van de betrokkenen te beschermen.

↴ nieuw

➤ Raad

(16) De termijn voor het instellen van beroep tegen besluiten in het kader van terugkeer moet voldoende tijd laten om een doeltreffende voorziening in rechte te waarborgen, waarbij in aanmerking moet worden genomen dat lange termijnen een negatief effect op terugkeerprocedures kunnen hebben. Om mogelijk misbruik van rechten en procedures te voorkomen, moet een maximale termijn ➤ [...] worden ➤ [...] ➤ **vastgesteld** voor het instellen van beroep tegen een terugkeerbesluit ➤ **bij een rechterlijke instantie** ➤ [...].

(17) ➤ **Onverminderd de procedurele autonomie van de lidstaten, dienen de lidstaten ten behoeve van doeltreffendere terugkeerprocedures, naast het waarborgen van de eerbiediging van het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, te bepalen dat beroep tegen terugkeerbesluiten zoveel mogelijk plaatsvindt op één enkel niveau van rechtspraak bij een rechterlijke instantie.** ➤ [...] ➤

➤ **(17a) De lidstaten kunnen aan beroep bij een rechterlijke instantie voorafgaande administratieve beroepsprocedures behouden, mits het administratieve beroep de doeltreffendheid van de terugkeerprocedure niet schaadt.** ➤

⇒ **(17b) Als rechterlijke instanties dienen organen met een rechterlijke functie in aanmerking te komen indien zij bij de wet zijn ingesteld, permanent, onafhankelijk en onpartijdig zijn, procedures tussen partijen omvatten, verplichte rechtsmacht hebben, de regels van rechtsstatelijkheid toepassen en de noodzakelijke procedurele garanties bieden.** ☹

(18) Een beroep tegen een terugkeerbesluit mag automatisch ⇒ **of op verzoek toegekend** ☹ opschortende werking hebben ⇒ [...] ☹ wanneer er een risico ⇒ **kan bestaan** ☹ ⇒ [...] ☹ dat het beginsel van non-refoulement wordt geschonden.

⇒ [...] ☹ De ⇒ **lidstaten** ☹ moeten de uitvoering van een terugkeerbesluit in individuele gevallen ⇒ **om andere redenen** ☹ tijdelijk kunnen opschorten ⇒ [...] ☹, ⇒ [...] ☹ wanneer zulks noodzakelijk wordt geacht. ⇒ [...] ☹

⇒ **19a De nationale toepassing van de voorschriften inzake de bepalingen van deze richtlijn betreffende beroep en opschortende werking moet stroken met het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, zoals vastgelegd in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten.** ☹

- (20) Om de doeltreffendheid van terugkeerprocedures te verbeteren en onnodige vertraging te voorkomen, zonder de rechten van de betrokken onderdanen van derde landen aan te tasten, **↻ dient in het beroep tegen het terugkeerbesluit het risico van schending van het beginsel van non-refoulement te worden nagegaan, tenzij dat al is nagegaan** ↻ ↻ [...] ↻ in het kader van de ↻ [...] ↻ ↻ **beroeps** ↻ procedure ↻ **inzake asiel** ↻ die heeft plaatsgevonden vóór de uitvaardiging van het terugkeerbesluit waartegen beroep wordt ingesteld, ↻ **behalve indien** ↻ ↻ [...] ↻ de situatie van de onderdaan van een derde land inmiddels ingrijpend zou zijn veranderd.

↓ 2008/115/EG overweging 11

(aangepast)

⇒ nieuw

- (21) Aan personen die niet over toereikende middelen beschikken, wordt ⇒ op verzoek ⇐ de nodige rechtshulp verleend. ~~De lidstaten dienen in hun~~ De nationale wetgeving te ~~bepalen~~ dient een lijst te bevatten van ~~in welke~~ gevallen waarin rechtshulp nodig wordt geacht.

↓ 2008/115/EG overweging 12

- (22) Er dient een regeling te worden getroffen voor onderdanen van derde landen die illegaal verblijven maar nog niet kunnen worden uitgezet. Voorziening in hun elementaire levensbehoeften dient volgens de nationale wetgeving te worden geregeld. Teneinde ervoor te zorgen dat de betrokkenen bij administratieve controles of inspecties een bewijs van hun specifieke situatie kunnen leveren, dienen zij een schriftelijke bevestiging te krijgen van hun situatie. De lidstaten dienen, wat de concrete invulling van deze schriftelijke bevestiging betreft, over een ruime mate van beleidsvrijheid te beschikken en moeten de bevestiging ook kunnen opnemen in uit hoofde van deze richtlijn genomen besluiten in het kader van terugkeer.

↓ 2008/115/EG overweging 13

- (23) Het gebruik van dwangmaatregelen moet, uit het oogpunt van de gebruikte middelen en nagestreefde doelstellingen, uitdrukkelijk aan de beginselen van evenredigheid en doeltreffendheid worden onderworpen. Gedwongen terugkeer moet worden omgeven met minimumwaarborgen, rekening houdend met Beschikking 2004/573/EG van de Raad ~~van 29 april 2004 inzake het organiseren van gezamenlijke vluchten voor de verwijdering van onderdanen van derde landen tegen wie individuele verwijderingsmaatregelen zijn genomen van het grondgebied van twee of meer lidstaten~~⁴. De lidstaten moeten voor het toezicht op gedwongen terugkeer op meerdere mogelijkheden kunnen vertrouwen.

---

⁴ Beschikking 2004/573/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake het organiseren van gezamenlijke vluchten voor de verwijdering van onderdanen van derde landen tegen wie individuele verwijderingsmaatregelen zijn genomen van het grondgebied van twee of meer lidstaten (PB L 261 van 6.8.2004, blz. 28).

↓ 2008/115/EG overweging 14

☞ Raad

- (24) Het effect van nationale terugkeermaatregelen moet een Europese dimensie krijgen, door middel van een inreisverbod dat de betrokkene de toegang tot en het verblijf op het grondgebied van alle lidstaten ontzegt. De duur van het inreisverbod dient per geval volgens de omstandigheden te worden bepaald en mag normaliter niet langer zijn dan ☞ **tien** ☞ ☞ [...] ☞ jaar. In deze context dient in het bijzonder rekening te worden gehouden met het feit dat de betrokken onderdaan van een derde land reeds het onderwerp is geweest van meer dan één terugkeerbesluit of uitzettingsbevel of dat hij zich op het grondgebied van een lidstaat heeft begeven, terwijl een inreisverbod van kracht was.

↓ nieuw

- (25) Wanneer een onderdaan van een derde land die niet legaal op het grondgebied verblijft, wordt opgemerkt bij uitreiscontrole aan de buitengrenzen, kan het passend zijn een inreisverbod uit te vaardigen om te voorkomen dat de persoon het grondgebied in de toekomst weer binnenkomt, om de risico's van illegale immigratie te verminderen. In gerechtvaardigde gevallen kan de bevoegde autoriteit na een individuele beoordeling en overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel een inreisverbod uitvaardigen zonder een terugkeerbesluit uit te vaardigen, om vertraging van het vertrek van de betrokken onderdaan van een derde land te voorkomen.

↓ 2008/115/EG overweging 15

- (26) De lidstaten moeten zelf bepalen of het besluit tot herziening van besluiten in het kader van terugkeer inhoudt dat de autoriteit of instantie die tot herziening besluit zelf de bevoegdheid heeft het terugkeerbesluit ter vervanging van het vroegere besluit te nemen.

↓ 2008/115/EG overweging 16

- (27) Inbewaringstelling met het oog op verwijdering moet ~~worden beperkt en~~ uit het oogpunt van de gebruikte middelen en nagestreefde doelstellingen, aan het evenredigheidsbeginsel worden onderworpen. Inbewaringstelling is alleen gerechtvaardigd om de terugkeer voor te bereiden of de verwijdering uit te voeren en indien minder dwingende middelen niet afdoende zouden zijn.

↴ nieuw

☞ Raad

(28) Bewaring moet worden opgelegd, na een individuele beoordeling van elk geval, ☞ **waarbij rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheidssituatie**, ☹ wanneer er een risico op onderduiken bestaat of wanneer de onderdaan van een derde land de voorbereiding van de terugkeer of de verwijderingsprocedure ontwijkt of belemmert of een gevaar vormt voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de nationale veiligheid.

☞ **Indien het nationale recht in de bewaring van minderjarigen voorziet, dient het belang van het kind voorop te staan**. ☹

(29) Aangezien de maximumtermijn voor bewaring in sommige lidstaten ontoereikend is om de uitvoering van de terugkeer te garanderen, moet een maximumtermijn voor bewaring van drie tot zes maanden worden vastgelegd, die kan worden verlengd, om te voorzien in voldoende tijd om de terugkeerprocedure met succes af te ronden, zonder afbreuk te doen aan de vastgestelde waarborgen die ervoor zorgen dat inbewaringstelling alleen plaatsvindt wanneer dat noodzakelijk en evenredig is en niet langer duurt dan de voorbereiding van de verwijdering.

⇒ **(29a) Wanneer het bevel tot inbewaringstelling van een onderdaan van een derde land in het kader van een administratieve procedure is uitgevaardigd, kan de rechter die de rechtmatigheid van dat besluit moet beoordelen, rekening houden met alle relevante feiten, bewijzen en opmerkingen die door de partijen aan die rechter kunnen worden voorgelegd.** ☹

⇒ **Wanneer in het kader van een administratieve procedure in strijd met het recht om te worden gehoord tot de bewaringsmaatregel is besloten, kan de nationale rechter die de rechtmatigheid van dat besluit moet beoordelen, de opheffing van de bewaringsmaatregel pas gelasten wanneer hij van oordeel is, gelet op alle feitelijke en juridische omstandigheden van het geval, dat deze schending aan degene die haar aanvoert, ook daadwerkelijk de mogelijkheid heeft ontnomen om zich zodanig te verweren dat deze administratieve procedure een andere afloop had kunnen hebben.** ☹

(30) Deze richtlijn mag de lidstaten niet beletten doeltreffende, evenredige en ontmoedigende **strafrechtelijke** ☹ sancties ⇒ [...] ☹ op te leggen, met inbegrip van gevangenisstraffen, met betrekking tot inbreuken op de migratieregels, op voorwaarde dat deze sancties verenigbaar zijn met de doelstellingen van deze richtlijn, geen afbreuk doen aan de toepassing ervan en de grondrechten ten volle eerbiedigen.

↓ 2008/115/EG overweging 17

☞ Raad

- (31) De in bewaring gestelde onderdanen van derde landen dienen op humane en waardige wijze te worden behandeld, met eerbiediging van hun grondrechten en het internationale en nationale recht. Onverminderd de aanvankelijke aanhouding door de rechtshandavingsinstanties, die in de nationale wetgeving is geregeld, moet bewaring ☞ [...] ☞ **over het algemeen** ☞ plaatsvinden in gespecialiseerde inrichtingen voor bewaring.

☞ **(31a) Aangezien onderdanen van derde landen die met het oog op verwijdering in bewaring zijn gesteld, niet als verdachten van criminele activiteiten of als strafrechtelijk veroordeelden in bewaring zijn gesteld, mogen zij niet samen met gewone gevangenen in bewaring worden gehouden. De scheiding van gewone gevangenen kan ook worden gegarandeerd door die onderdanen van derde landen onder te brengen in speciale delen van gevangenissen die uitsluitend voor dat doel worden gebruikt.** ☞

↵ nieuw

➡ Raad

[(32) ➡ [...] ➡ **W** ➡ Wanneer een grensprocedure wordt toegepast overeenkomstig Verordening (EU) .../... [*verordening asielprocedures*], moet een specifieke grensprocedure volgen voor de terugkeer van illegaal op het grondgebied verblijvende onderdanen van derde landen van wie het verzoek om internationale bescherming in het kader van die asielgrensprocedure is geweigerd, om te zorgen voor directe complementariteit tussen de asielgrensprocedure en de terugkeergrensprocedure en lacunes tussen de procedures te voorkomen. In dergelijke gevallen moeten specifieke regels worden vastgesteld die de samenhang en synergie tussen de twee procedures en de integriteit en doeltreffendheid van het hele proces waarborgen.

➡ De lidstaten moeten op passende financiële middelen van de Unie kunnen rekenen voor het verrichten van de noodzakelijke activiteiten in het kader van de grensprocedure.

➡ Lidstaten die de toegang weigeren aan onderdanen van derde landen die aan de grens om internationale bescherming hadden verzocht, en die overeenkomstig artikel 2, lid 2, onder a), hebben besloten deze richtlijn niet toe te passen, moeten die onderdanen van derde landen een behandeling geven die gelijkwaardig is aan de behandeling in het kader van de grensprocedure.

- (33) Om daadwerkelijke terugkeer in het kader van de grensprocedure te garanderen, mag geen termijn voor vrijwillig vertrek worden toegekend. Een termijn voor vrijwillig vertrek [...] kan echter wel worden toegekend aan onderdanen van derde landen die in het bezit zijn van een geldig reisdocument en die in alle stadia van de terugkeerprocedures hun medewerking verlenen aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten. Om onderduiken te voorkomen, moeten onderdanen van een derde land in dergelijke gevallen hun reisdocument tot hun vertrek aan de bevoegde autoriteiten overhandigen.
- (34) Met het oog op een snelle behandeling van een zaak moet een maximumtermijn worden vastgesteld voor het instellen van beroep tegen een terugkeerbesluit dat is uitgevaardigd na een besluit tot weigering van een verzoek om internationale bescherming in het kader van de grensprocedure [...] .

[...]

(36) Het is noodzakelijk en evenredig ervoor te zorgen dat een onderdaan van een derde land die al in bewaring is gesteld tijdens het onderzoek van zijn verzoek om internationale bescherming in het kader van de asielgrensprocedure, in bewaring kan worden gehouden zodra zijn verzoek is geweigerd, om zijn terugkeer voor te bereiden en/of om de verwijderingsprocedure uit te voeren. Om te voorkomen dat een onderdaan van een derde land automatisch wordt vrijgelaten en het grondgebied van een lidstaat mag betreden, hoewel hem het recht van verblijf is geweigerd, is een beperkte termijn nodig om het aan de grens uitgevaardigde terugkeerbesluit te trachten uitvoeren. De ➡ [...] ⬅ ➡ **inbewaringstelling** ⬅ in het kader van de grensprocedure ➡ [...] ⬅ ➡ **mag niet langer duren dan** ⬅ vier maanden en niet langer dan de voortvarend uitgevoerde voorbereiding van de verwijdering. Deze bewaringsduur mag geen afbreuk doen aan andere bewaringstermijnen die in deze richtlijn worden vastgesteld. Wanneer de terugkeer niet kon worden uitgevoerd vóór het verstrijken van de voornoemde termijn, kan verdere inbewaringstelling van de onderdaan van een derde land worden gelast op grond van een andere bepaling van de richtlijn en voor de daarin vastgestelde duur.]⁵

---

⁵ De overwegingen 32 tot en met 36 betreffende de grensprocedure maken geen deel uit van de algemene oriëntatie.

↓ 2008/115/EG overweging 18

(aangepast)

⇒ nieuw

⇒ Raad

- (37) De lidstaten dienen snel toegang te hebben tot informatie over ⇒ terugkeerbesluiten en ⇐ inreisverboden die door andere lidstaten zijn uitgevaardigd. ~~Deze informatie-uitwisseling~~
⊗ Deze toegang ⊗ dient te gebeuren overeenkomstig ⇒ Verordening (EU)
⇒ **2018/1860** ⇐ ⇒ [...] ⇐⁶ [*verordening betreffende het gebruik van het Schengeninformatiesysteem voor de terugkeer van irregulier verblijvende onderdanen van derde landen.*] en ⇐ Verordening ⇒ **(EU) 2018/1861**⁷ ⇐ ⇒ [...] ⇐⁸ ⇒ [...] ⇐⁹
⇒ [...] ⇐¹⁰.

⁶ [*Verordening betreffende het gebruik van het Schengeninformatiesysteem voor de terugkeer van irregulier verblijvende onderdanen van derde landen*] (PB L ...).

⁷ Verordening (EU) 2018/1861 van het Europees Parlement en de Raad van 28 november 2018 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van grenscontroles, tot wijziging van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen en tot wijziging en intrekking van Verordening (EG) nr. 1987/2006 (PB L 312 van 7.12.2018, blz. 14).

⁸ Verordening (EG) nr. 1987/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (PB L 381 van 28.12.2006, blz. 4).

⁹
¹⁰

⇒ (37a) **Wederzijdse erkenning van terugkeerbesluiten kan bijdragen tot een doeltreffendere uitvoering van terugkeer. De lidstaten moeten gebruikmaken van alle beschikbare middelen voor samenwerking en informatie-uitwisseling met dat doel. De Commissie moet de rechtshandelingen van de Unie betreffende terugkeer beoordelen om tot een eenvormigere en consistentere uitvoering van terugkeerbesluiten te komen en om de administratieve lasten voor de nationale autoriteiten te verlichten, met name door wederzijdse erkenning van terugkeerbesluiten, en moet overwegen een wetgevingsvoorstel in die zin in te dienen.** ☹

⇩ nieuw

⇒ Raad

(38) De invoering van terugkeerbeheersystemen in de lidstaten draagt bij tot de doeltreffendheid van het terugkeerproces. Ieder nationaal systeem moet ervoor zorgen dat tijdig informatie over de identiteit en de juridische situatie van onderdanen van derde landen wordt verstrekt die relevant is voor monitoring en follow-up van individuele gevallen. De nationale terugkeersystemen moeten met het oog op hun doeltreffende werking en het verlagen van de administratieve lasten worden gekoppeld aan het Schengeninformatiesysteem, zodat informatie in verband met terugkeer gemakkelijker en sneller kan worden ingevoerd, alsook aan het ⇒ [...] ☹ ⇒ **platform** ☹ dat door het Europees Grens- en kustwachtagentschap wordt ingesteld overeenkomstig Verordening (EU) .../... [*Verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht*].

↓ 2008/115/EG overweging 19

⇒ nieuw

- (39) De toepassing van deze richtlijn zal gepaard moeten gaan met samenwerking op alle niveaus tussen de instellingen die bij de terugkeer zijn betrokken, en met uitwisseling en bevordering van beste praktijken, ⇒ waarbij het terugkeerhandboek in aanmerking wordt genomen en regelmatig wordt bijgewerkt om rekening te houden met de juridische en beleidsontwikkelingen, ⇐ hetgeen immers een Europese meerwaarde zal opleveren.

↓ nieuw

- (40) De Unie biedt financiële en operationele steun om tot een doeltreffende uitvoering van deze richtlijn te komen. De lidstaten moeten optimaal gebruikmaken van de beschikbare financiële instrumenten, programma's en projecten van de Unie op het gebied van terugkeer, met name uit hoofde van Verordening (EU) .../... [*Verordening tot oprichting van het Fonds voor asiel en migratie*] en van de operationele bijstand die het Europees Grens- en kustwachtagentschap biedt overeenkomstig Verordening (EU) .../... [*Verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht*]. Van deze steun moet in het bijzonder gebruik worden gemaakt voor het invoeren van terugkeerbeheersystemen en programma's voor logistieke, financiële en andere materiële bijstand of bijstand in natura waarmee de terugkeer en, waar relevant, de re-integratie van illegaal op het grondgebied verblijvende onderdanen van derde landen worden ondersteund.

↓ 2008/115/EG overweging 20
(aangepast)

- (41) Aangezien de doelstelling van deze richtlijn, namelijk het vaststellen van gemeenschappelijke regels voor terugkeer, verwijdering, het gebruik van dwangmaatregelen, inbewaringstelling en inreisverboden niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve vanwege de omvang en gevolgen ervan beter ~~door de Gemeenschap~~ op het niveau van de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de ~~Gemeenschap~~ Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel, gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.

↓ 2008/115/EG overweging 21

- (42) De lidstaten dienen deze richtlijn toe te passen zonder onderscheid te maken naar met name geslacht, ras, huidskleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, een handicap, leeftijd of seksuele geaardheid.

↓ 2008/115/EG overweging 22

- (43) Overeenkomstig het Verdrag van 1989 van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind dienen de lidstaten bij de uitvoering van deze richtlijn het belang van het kind voorop te stellen. Overeenkomstig het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden dienen de lidstaten bij de uitvoering van deze richtlijn de eerbiediging van het gezinsleven voorop te stellen.

↓ 2008/115/EG overweging 23

- (44) De toepassing van deze richtlijn laat de verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951, als gewijzigd bij het protocol van New York van 31 januari 1967, onverlet.

↓ 2008/115/EG overweging 24

- (45) In deze richtlijn worden de grondrechten en de beginselen in acht genomen die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden erkend.

↓ nieuw

→ Raad

- (46) De doeltreffende uitvoering van de terugkeer van onderdanen van derde landen die niet of niet langer voldoen aan de voorwaarden voor binnenkomst, verblijf of vestiging in de lidstaten, overeenkomstig deze richtlijn, is een essentieel onderdeel van de algehele inspanningen om [...] **illegale immigratie** aan te pakken en is een belangrijke reden van zwaarwegend algemeen belang.

(47) De terugkeerautoriteiten van de lidstaten moeten persoonsgegevens verwerken voor de goede uitvoering van terugkeerprocedures en terugkeerbesluiten. Derde landen van terugkeer vallen vaak niet onder adequaatheidsbesluiten die de Commissie vaststelt op grond van artikel 45 van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad¹¹ [...] ¹² en hebben vaak geen overnameovereenkomst met de Unie gesloten of zijn niet voornemens dat te doen of anderszins te voorzien in passende waarborgen in de zin van artikel 46 van Verordening (EU) 2016/679 [...] . Ondanks de grote inspanningen van de Unie om samen te werken met de belangrijkste landen van herkomst van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen voor wie een terugkeerverplichting geldt, is het niet altijd mogelijk om ervoor te zorgen dat die derde landen systematisch voldoen aan de internationaalrechtelijke verplichting om eigen onderdanen over te nemen. De overnameovereenkomsten die door de Unie of door de lidstaten zijn gesloten of waarover zij onderhandelen en die voorzien in passende waarborgen voor de doorgifte van gegevens aan derde landen overeenkomstig artikel 46 van Verordening (EU) 2016/679 [...] betreffen slechts enkele van deze derde landen. Bij ontstentenis van dergelijke overeenkomsten moeten de persoonsgegevens door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten met het oog op de uitvoering van de terugkeeroperaties van de Unie worden doorgegeven overeenkomstig de voorwaarden van artikel 49, lid 1, onder d), van Verordening (EU) 2016/679 [...] .

---

¹¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1).

¹²

↓ 2008/115/EG overweging 25
(aangepast)

- (48) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag ~~☒~~ betreffende de werking van de Europese Unie ~~☒~~ tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte ~~p~~Protocol ~~☒~~ nr. 22 ~~☒~~ betreffende de positie van Denemarken, neemt Denemarken niet deel aan de aanneming van deze richtlijn en is deze bijgevolg niet bindend voor, noch van toepassing in Denemarken. Aangezien deze richtlijn – voor zover zij betrekking heeft op onderdanen van derde landen die niet of niet langer voldoen aan de toegangsvoorwaarden volgens de Schengengrensecode¹³ ~~☒~~ Verordening (EU) 2016/399 van het Europees Parlement en de Raad¹⁴ ~~☒~~ – op grond van ~~titel IV van het derde deel van het Verdrag betreffende de Europese Unie~~ een uitwerking vormt van het Schengenacquis, overeenkomstig artikel ~~5~~ ~~☒~~ 4 ~~☒~~ van ~~het hierboven genoemde~~ ~~☒~~ dat ~~☒~~ protocol, binnen zes maanden nadat ~~de richtlijn is vastgesteld~~ ~~☒~~ de Raad over deze richtlijn heeft beslist ~~☒~~, te besluiten of het deze in nationale wetgeving zal omzetten.

---

¹³ ~~Verordening (EG) nr. 562/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrensecode) (PB L 105 van 13.4.2006, blz. 1).~~

¹⁴ Verordening (EU) 2016/399 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende een Uniecode voor de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrensecode) (PB L 77 van 23.3.2016, blz. 1).

↓ 2008/115/EG overweging 26
(aangepast)

- (49) Voor zover zij betrekking heeft op onderdanen van derde landen die niet of niet langer voldoen aan de toegangsvoorwaarden volgens Verordening (EU) 2016/399 de ~~Schengengrensoede~~, vormt deze richtlijn een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis waaraan het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig Besluit 2000/365/EG van de Raad van 29 mei 2000 betreffende het verzoek van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland deel te mogen nemen aan enkele van de bepalingen van het Schengenacquis¹⁵ niet deelneemt. Daarnaast neemt het Verenigd Koninkrijk, overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van ~~het~~ Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Unie tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en onverminderd artikel 4 van ~~genoemd~~ dat protocol, niet deel aan de aanneming van deze richtlijn en is deze ~~bijgevoeg~~ niet bindend voor, noch van toepassing in het Verenigd Koninkrijk.

---

¹⁵ Besluit 2000/365/EG van de Raad van 29 mei 2000 betreffende het verzoek van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland deel te mogen nemen aan enkele van de bepalingen van het Schengenacquis (PB L 131 van 1.6.2000, blz. 43).

↓ 2008/115/EG overweging 27
(aangepast)

- (50) Voor zover zij betrekking heeft op onderdanen van derde landen die niet of niet langer voldoen aan de toegangsvoorwaarden volgens Verordening (EU) 2016/399 de ~~Schengengrensoede~~, vormt deze richtlijn een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis waaraan Ierland overeenkomstig Besluit 2002/192/EG van de Raad ~~van 28 februari 2002 betreffende het verzoek van Ierland deel te mogen nemen aan enkele van de bepalingen van het Schengenacquis~~¹⁶ niet deelneemt. Daarnaast neemt Ierland, overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van ~~het~~ Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ~~tot oprichting van de Europese Gemeenschap~~, en onverminderd artikel 4 van ~~genoemd~~ dat protocol, niet deel aan de aanneming van deze richtlijn en is deze ~~bijgevoeg~~ niet bindend voor, noch van toepassing in Ierland.

---

¹⁶ Besluit 2002/192/EG van de Raad van 28 februari 2002 betreffende het verzoek van Ierland deel te mogen nemen aan bepalingen van het Schengenacquis (PB L 64 van 7.3.2002, blz. 20).

↓ 2008/115/EG overweging 28
(aangepast)

- (51) Wat IJsland en Noorwegen betreft, vormt deze richtlijn – voor zover zij betrekking heeft op onderdanen van derde landen die niet of niet langer voldoen aan de toegangsvoorwaarden volgens ~~⊗~~ Verordening (EU) 2016/399 ~~⊗~~ ~~de Schengengrensoede~~ – een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van de door de Raad van de Europese Unie, de Republiek IJsland en het Koninkrijk Noorwegen gesloten overeenkomst inzake de wijze waarop ~~⊗~~ IJsland en Noorwegen ~~⊗~~ ~~deze twee staten~~ worden betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis, die vallen onder artikel 1, punt C, van Besluit 1999/437/EG van de Raad¹⁷ ~~inzake bepaalde toepassingsbepalingen van die overeenkomst.~~

---

¹⁷ Besluit 1999/437/EG van de Raad van 17 mei 1999 inzake bepaalde toepassingsbepalingen van de door de Raad van de Europese Unie, de Republiek IJsland en het Koninkrijk Noorwegen gesloten Overeenkomst inzake de wijze waarop deze twee staten worden betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis (PB L 176 van 10.7.1999, blz. 31).

↓ 2008/115/EG overweging 29 (aangepast)
--

- (52) Wat Zwitserland betreft, vormt deze richtlijn – voor zover zij betrekking heeft op onderdanen van derde landen die niet of niet langer voldoen aan de toegangsvoorwaarden volgens ~~⊗~~ Verordening (EU) 2016/399 ~~⊗~~ ~~de Schengengrensoede~~ – een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop de Zwitserse Bondsstaat wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis¹⁸, die vallen binnen het gebied bedoeld in artikel 1, punt C, van Besluit 1999/437/EG, juncto artikel 3 van Besluit 2008/146/EG van de Raad¹⁹ ~~betreffende de sluiting namens de Europese Gemeenschap van die Overeenkomst.~~

---

¹⁸ PB L 53 van 27.2.2008, blz. 52.

¹⁹ Besluit 2008/146/EG van de Raad van 28 januari 2008 betreffende de sluiting namens de Europese Gemeenschap van de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis (PB L 53 van 27.2.2008, blz. 1).

↓ 2008/115/EG overweging 30
(aangepast)

- (53) Wat Liechtenstein betreft, houdt deze richtlijn – voor zover zij betrekking heeft op onderdanen van derde landen die niet of niet langer voldoen aan de toegangsvoorwaarden volgens ~~⊗~~ Verordening (EU) 2016/399 ~~⊗~~ ~~de Schengengrenscode~~ – een ontwikkeling in van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van het Protocol tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toetreding van het Vorstendom Liechtenstein tot de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop de Zwitserse Bondsstaat wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis²⁰, die vallen binnen het gebied bedoeld in artikel 1, punt C, van Besluit 1999/437/EG, juncto artikel 3 van Besluit 2011/350/EU van de Raad²¹ ~~Besluit 2008/261/EG van de Raad~~²² ~~betreffende de ondertekening, namens de Europese Gemeenschap, en de voorlopige toepassing van bepaalde bepalingen van dat protocol.~~

---

²⁰ PB L 160 van 18.6.2011, blz. 21.

²¹ Besluit 2011/350/EU van de Raad van 7 maart 2011 betreffende de sluiting namens de Europese Unie van het Protocol tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toetreding van het Vorstendom Liechtenstein tot de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis betreffende de afschaffing van controles aan de binnengrenzen en het verkeer van personen (PB L 160 van 18.6.2011, blz. 19).

²² ~~PB L 83 van 26.3.2008, blz. 3.~~

↴ nieuw

- (54) De verplichting tot omzetting van deze richtlijn in nationaal recht dient te worden beperkt tot de bepalingen die ten opzichte van de vorige richtlijn materieel zijn gewijzigd. De verplichting tot omzetting van de ongewijzigde bepalingen vloeit voort uit de vorige richtlijn.
- (55) De onderhavige richtlijn dient de verplichtingen van de lidstaten met betrekking tot de in bijlage I genoemde termijnen voor omzetting in nationaal recht van de aldaar genoemde richtlijn onverlet te laten,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Toepassingsgebied

In deze richtlijn worden de gemeenschappelijke normen en procedures vastgesteld die door de lidstaten moeten worden toegepast bij de terugkeer van illegaal op hun grondgebied verblijvende onderdanen van derde landen, overeenkomstig de grondrechten die de algemene beginselen van het Gemeenschapsrecht van de Unie en het internationaal recht vormen, met inbegrip van de verplichting om vluchtelingen te beschermen en de mensenrechten te eerbiedigen.

Artikel 2

Werkingsfeer

1. Deze richtlijn is van toepassing op illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijvende onderdanen van derde landen.

2. De lidstaten kunnen besluiten deze richtlijn niet toe te passen op onderdanen van derde landen:
- (a) aan wie de toegang is geweigerd overeenkomstig artikel ~~1413~~ van Verordening (EU) 2016/399 ~~in de Schengengrensecode~~, of die door de bevoegde autoriteiten zijn aangehouden of onderschept wegens het op niet reguliere wijze overschrijden over land, over zee of door de lucht van de buitengrens van een lidstaat, en die vervolgens geen vergunning of recht heeft verkregen om in die lidstaat te verblijven;
  - (b) die verplicht zijn tot terugkeer als strafrechtelijke sanctie of als gevolg van een strafrechtelijke sanctie overeenkomstig de nationale wetgeving, of jegens wie een uitleveringsprocedure loopt.
3. Deze richtlijn is niet van toepassing op personen die onder het ~~Gemeenschapsrecht~~ Unierecht inzake vrij verkeer vallen in de zin van artikel 2, punt 5, van Verordening (EU) 2016/399 ~~in de Schengengrensecode~~.

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. "onderdaan van een derde land": eenieder die geen burger van de Unie is in de zin van artikel ~~20~~ ~~17, lid 1~~, van het Verdrag ~~betreffende de werking van de Europese Unie~~ en die geen persoon is, die onder het ~~Gemeenschapsrecht~~ Unierecht inzake vrij verkeer valt, als bepaald in artikel 2, punt 5, van ~~Verordening (EU) 2016/399~~ ~~de Schengengrensecode~~;
2. "illegaal verblijf": de aanwezigheid op het grondgebied van een lidstaat, van een onderdaan van een derde land die niet of niet langer voldoet aan de voorwaarden voor toegang die zijn vastgesteld in artikel ~~65~~ van ~~Verordening (EU) 2016/399~~ ~~de Schengengrensecode~~, of aan andere voorwaarden voor toegang tot, verblijf of vestiging in die lidstaat;

3. "terugkeer": het proces waarbij een onderdaan van een derde land, vrijwillig gevolg gevend aan een terugkeerverplichting of gedwongen, terugkeert naar:

(a)- zijn land van herkomst, of

(b)- een land van doorreis overeenkomstig ~~communautaire~~ overnameovereenkomsten van de Unie of bilaterale overnameovereenkomsten of andere regelingen, of

(c)- een ander derde land waarnaar de betrokken onderdaan van een derde land besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt toegelaten;

(d) een derde land waar de onderdaan van een derde land recht van inreis en verblijf heeft;

➔ (e) **in laatste instantie, indien de terugkeer naar een derde land als bedoeld in de punten a) tot en met d), niet kan plaatsvinden bij gebrek aan medewerking bij de terugkeeroperatie van hetzij het derde land hetzij de onderdaan van een derde land, een derde land waarmee een EU- of een bilaterale overeenkomst bestaat op grond waarvan de onderdaan van een derde land wordt aanvaard, en mag blijven indien de internationale mensenrechtennormen overeenkomstig het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten worden geëerbiedigd, en mits geen internationale, Europese of nationale voorschriften de terugkeer voorkomen. Wanneer de terugkeer plaatsvindt naar een derde land dat een gemeenschappelijke grens heeft met een lidstaat, is de toestemming van die lidstaat vereist voordat onderhandelingen over een dergelijke bilaterale overeenkomst van start gaan.** ☹

4. "terugkeerbesluit": de administratieve of rechterlijke beslissing of handeling waarbij wordt vastgesteld dat het verblijf van een onderdaan van een derde land illegaal is of dit illegaal wordt verklaard en een terugkeerverplichting wordt opgelegd of vastgesteld;
5. "verwijdering": de tenuitvoerlegging van de terugkeerverplichting, d.w.z. de fysieke verwijdering uit de lidstaat;

6. "inreisverbod": een administratieve of rechterlijke beslissing of handeling waarbij de betrokkene de toegang tot en het verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor een bepaalde termijn wordt verboden ➡ [...] ⬅;
7. "risico op onderduiken": het in een bepaald geval bestaan van redenen, gebaseerd op objectieve, in wetgeving vastgelegde criteria, om aan te nemen dat een onderdaan van een derde land jegens wie een terugkeerprocedure loopt, zich zal onttrekken aan het toezicht;
8. "vrijwillig vertrek": het nakomen van de verplichting om binnen de in het terugkeerbesluit gestelde termijn terug te keren;
9. "kwetsbare personen": ➡ **onder meer**, ⬅ minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, bejaarden, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen en personen die gefolterd of verkracht zijn of andere ernstige vormen van psychisch, fysiek of seksueel geweld hebben ondergaan ➡: ⬅

➡ **10 "andere toestemming tot verblijf": een door een lidstaat aan een onderdaan van een derde land afgegeven document waarmee toestemming tot verblijf op zijn grondgebied wordt verleend, maar dat geen verblijfsvergunning is in de zin van artikel 2, punt 16, van Verordening (EU) 2016/399 en geen visum voor een verblijf van langere duur in de zin van artikel 2, punt 14, van Verordening 2018/1860 (de SIS-terugkeerrichtlijn), en met uitzondering van het document bedoeld in artikel 6 van Richtlijn 2013/33/EU. ⬅**

Artikel 4

Gunstiger bepalingen

1. Deze richtlijn laat onverlet de gunstiger bepalingen van:
  - (a) bilaterale of multilaterale overeenkomsten tussen de ~~Gemeenschap~~ Unie of de ~~Gemeenschap~~ Unie en haar lidstaten enerzijds en een of meer derde landen anderzijds;
  - (b) bilaterale of multilaterale overeenkomsten tussen een of meer lidstaten en een of meer derde landen.
2. Deze richtlijn laat onverlet de bepalingen van het ~~communautaire~~ van de Unie op het gebied van immigratie en asiel die gunstiger zijn voor de onderdanen van derde landen.
3. Deze richtlijn laat onverlet dat de lidstaten bepalingen kunnen aannemen of handhaven die gunstiger zijn voor de personen op wie de richtlijn van toepassing is, mits deze bepalingen verenigbaar zijn met de richtlijn.
4. Wat betreft onderdanen van derde landen die overeenkomstig artikel 2, lid 2, onder a), buiten het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen, wordt door de lidstaten:
  - (c) ervoor gezorgd dat hun behandeling en beschermingsniveau niet ongunstiger zijn dan bepaald in artikel ~~108~~, leden 4 en 5 (beperking van het gebruik van dwangmaatregelen), artikel ~~119~~, lid 2, onder a) (uitstel van verwijdering), artikel ~~174~~, lid 1, onder b) en d) (spoedeisende zorg en inachtneming van de behoeften van kwetsbare personen) en de artikelen ~~194~~ en ~~204~~ (omstandigheden van bewaring) en
  - (d) het beginsel van non-refoulement geëerbiedigd.

Artikel 5

Non-refoulement, ↻ evenredigheid, ⌚ belang van het kind, familie- en gezinsleven en gezondheidstoestand

Bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn houden de lidstaten rekening met:

- (a) het belang van het kind;
- (b) het familie- en gezinsleven;
- (c) de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land,

en eerbiedigen zij het beginsel van non-refoulement ↻ en het evenredigheidsbeginsel ⌚.

↕ nieuw

↻ Raad

Artikel 6

Risico op onderduiken

1. **↻ Bij de toepassing van dit artikel wordt het al dan niet bestaan van een risico op onderduiken vastgesteld op basis van een algemene beoordeling van de specifieke omstandigheden van een individueel geval.** **↻** De objectieve criteria als bedoeld in artikel 3, punt 7, omvatten ten minste de volgende criteria:

↻ [...] ↻

↻ [...] ↻

↻ [...] ↻

(d) illegale binnenkomst op het grondgebied van de lidstaten **↻ of aanhouding of onderschepping wegens het op irreguliere wijze over land, over zee of door de lucht overschrijden van de buitengrens van een lidstaat ↻;**

(e) niet-toegestane bewegingen naar het grondgebied van een andere lidstaat **↻, ook na doorreis door een derde land of pogingendaartoe ↻;**

- (f) de expliciete uiting van de intentie om [...] de terugkeerderelateerde maatregelen die krachtens deze richtlijn worden genomen, niet te zullen naleven, **of gedrag waaruit die intentie duidelijk blijkt**;
- (g) tegen de betrokkene is een terugkeerbesluit uitgevaardigd door een andere lidstaat;
- (h) niet-naleving van een terugkeerbesluit [...] binnen de **toegekende** termijn voor vrijwillig vertrek [...];
- (i) niet-naleving van **artikel 8, lid 2, of artikel 9, lid 3, van deze richtlijn** [...];
- (j) het niet nakomen van de in artikel 7 bedoelde verplichting om in alle stadia van de terugkeerprocedures medewerking te verlenen aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten;
- (k) het bestaan van een **eerdere** veroordeling wegens een strafrechtelijke inbreuk **die in het nationale recht van de lidstaten als ernstig wordt beschouwd of voor strafbare feiten als bedoeld in artikel 2, lid 2, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ binnen de Europese Unie** [...];
- [...]
- (m) het gebruik van valse of vervalste identiteits **- of reis** documenten, **verblijfsvergunningen of visa, of documenten die de toegangsvoorwaarden bevestigen**, het vernietigen of anderszins verwijderen van [...] **dergelijke** [...] documenten, **het gebruik van aliansen met frauduleuze bedoelingen, het verstrekken van andere valse informatie in mondelinge of schriftelijke vorm** of het weigeren [...] **biometrische gegevens te verstrekken** zoals vereist krachtens het recht van de Unie of het nationaal recht, **of het zich anderszins frauduleus verzetten tegen de terugkeeroperatie**;

(n) gewelddadig ➔ [...] Ⓞ verzet tegen de terugkeeroperatie;

➔ [...] Ⓞ

(p) niet-naleving van een ➔ [...] Ⓞ ➔ geldig Ⓞ inreisverbod;

➔ (r) risico voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de nationale veiligheid. Ⓞ

➔ De lidstaten kunnen aanvullende objectieve criteria opnemen in hun nationale wetgeving, zoals het ontbreken van documenten ter staving van de identiteit, dan wel lopende onderzoeken of procedures in verband met een strafrechtelijke inbreuk. Ⓞ

2. ➔ [...] Ⓞ

➔ [...] Ⓞ De lidstaten stellen vast dat er in een individueel geval een vermoeden van een risico op onderduiken bestaat wanneer aan een van de objectieve criteria als bedoeld in lid 1, punten ➔ f), Ⓞ m), n), ➔ [...] Ⓞ p), is voldaan, tenzij het tegendeel wordt bewezen.

➔ De lidstaten kunnen in hun nationaal recht vastleggen dat er in een individueel geval een vermoeden van een risico op onderduiken bestaat wanneer aan een van de objectieve criteria als bedoeld in lid 1, punten d), e), [...] g), h), k), i), j), r), is voldaan. Ⓞ

Artikel 7

Verplichting tot medewerking

1. De lidstaten verplichten onderdanen van derde landen ertoe om in alle stadia van de terugkeerprocedures medewerking te verlenen aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten. Deze verplichting omvat met name **☞ [...] ☹**:
  - (a) het verstrekken van alle elementen die noodzakelijk zijn voor het vaststellen of verifiëren van de identiteit **☞, en desgevraagd het leveren van bewijs van de geleverde inspanningen ☹**;
  - (b) het verstrekken van informatie inzake de derde landen die zijn doorgereisd;
  - (c) **☞ het verstrekken van een betrouwbaar adres aan de bevoegde autoriteiten, in de vorm en binnen de termijn als bepaald in het nationale recht, en het ☹ aanwezig en beschikbaar blijven tijdens de procedures;**
  - (d) het indienen van een verzoek om afgifte van een geldig reisdocument bij de bevoegde autoriteiten van derde landen **☞ en het verstrekken van alle informatie en verklaringen die nodig zijn voor het verkrijgen van dat document, en het meewerken met die autoriteiten; ☹**
  - ☞ (e) het persoonlijk verschijnen voor de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten en van derde landen, indien en wanneer dit daartoe vereist is. ☹**

2. De in lid 1, onder a), vermelde elementen behelzen de verklaringen van de onderdanen van derde landen en de documentatie die zij in hun bezit hebben met betrekking tot identiteit, nationaliteit(en), ↻ [...] ↻ **geboortedatum en geboorteplaats** ↻ leeftijd, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, reisroutes en reisdocumentatie ↻, **evenals biometrische gegevens** ↻.
3. De lidstaten brengen de onderdanen van derde landen op de hoogte van ↻ **hun in lid 1 bedoelde verplichtingen en van** ↻ de gevolgen van niet-naleving ↻ **daarvan** ↻ ↻ [...] ↻ ↻, **waaronder de eventuele door de lidstaten in het nationale recht neergelegde sancties, in overeenstemming met de beginselen van de rechtsstaat** ↻. ↻ **De lidstaten stellen de nadere bepalingen voor het verstrekken van die informatie vast.** ↻

↓ 2008/115/EG (aangepast)

⇒ nieuw

⇒ Raad

HOOFDSTUK II

BEËINDIGING VAN ILLEGAAL VERBLIJF

Artikel ~~86~~

Terugkeerbesluit

1. Onverminderd de in de leden 2 tot en met 5 **en in lid 7** vermelde uitzonderingen, **en de in artikel 13, lid 2, bedoelde situatie**, vaardigen de lidstaten een terugkeerbesluit uit tegen de onderdaan van een derde land die illegaal op hun grondgebied verblijft. **De onderdaan van een derde land leeft dit besluit na.**
2. **[...]** **Onverminderd Verordening (EU) 604/2013 wordt de** onderdaan van een derde land die illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft en in het bezit is van een door een andere lidstaat afgegeven geldige verblijfsvergunning of **geldig visum voor een verblijf van langere duur** **[...]**, **[...]** opgedragen zich onmiddellijk naar het grondgebied van die andere lidstaat te begeven.

Indien **[...]** om redenen van openbare orde **[...]** **openbare veiligheid** of nationale veiligheid het onmiddellijke vertrek van de betrokkene vereist is, is lid 1 van toepassing.

⇒ **Indien de betrokken onderdaan van een derde land dit bevel niet naleeft, is lid 1 van toepassing en start de lidstaat die het terugkeerbesluit heeft uitgevaardigd, een raadpleging overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EU) 2018/1860 betreffende het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.** ☹

⇒ **Indien de lidstaat die de verblijfsvergunning of het visum voor een verblijf van langere duur heeft afgegeven, de lidstaat die het terugkeerbesluit heeft uitgevaardigd, ervan in kennis stelt dat hij die verblijfsvergunning of dat visum voor een verblijf van langere duur handhaaft, of geen besluit neemt binnen de termijn als bepaald in artikel 10, punt e), van Verordening (EU) 2018/1860, is hij verplicht de onderdaan van een derde land toe te laten op zijn grondgebied.** ☹

⇒ **Indien de lidstaat die de verblijfsvergunning of het visum voor een verblijf van langere duur heeft afgegeven, de lidstaat die het terugkeerbesluit heeft uitgevaardigd, ervan in kennis stelt dat hij die verblijfsvergunning of dat visum voor een verblijf van langere duur niet handhaaft, neemt de lidstaat die het terugkeerbesluit heeft uitgevaardigd, de nodige maatregelen om uitvoering te geven aan dat besluit.** ☹

⇒ **2 bis. Onverminderd Verordening (EU) 604/2013 wordt de onderdaan van een derde land die illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft en in het bezit is van een door een andere lidstaat afgegeven andere toestemming tot verblijf, opgedragen zich onmiddellijk naar het grondgebied van die andere lidstaat te begeven. Indien de betrokken onderdaan van een derde land dit bevel niet naleeft, of indien om redenen van openbare orde, openbare veiligheid of nationale veiligheid het onmiddellijke vertrek van de onderdaan van een derde land vereist is, is lid 1 van toepassing.** ©

3. De lidstaten kunnen ervan afzien een terugkeerbesluit uit te vaardigen tegen een illegaal op hun grondgebied verblijvende onderdaan van een derde land die, op grond van een op ~~⊗~~ 13 januari 2009 ~~⊗~~ de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn geldende bilaterale overeenkomst of regeling, door een andere lidstaat wordt teruggenomen. Door de lidstaat die de betrokken onderdaan van een derde land heeft teruggenomen, wordt in dit geval lid 1 toegepast.

4. De lidstaten kunnen te allen tijde in schrijnende gevallen, om humanitaire of om andere redenen beslissen een onderdaan van een derde land die illegaal op hun grondgebied verblijft een zelfstandige verblijfsvergunning **☞, een visum voor een verblijf van langere duur** **☞** of een andere vorm van toestemming tot verblijf te geven. In dat geval wordt geen terugkeerbesluit uitgevaardigd. Indien al een terugkeerbesluit is uitgevaardigd, wordt het ingetrokken of opgeschort voor de duur van de geldigheid van de verblijfsvergunning **☞, het visum voor een verblijf van langere duur** **☞** of andere vorm van toestemming tot legaal verblijf.
5. Indien ten aanzien van de illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijvende onderdaan van een derde land een procedure loopt voor de verlenging van de geldigheidsduur van zijn verblijfsvergunning **☞, zijn visum voor een verblijf van langere duur** **☞** of een andere vorm van toestemming tot verblijf, overweegt, ~~onverminderd lid 6,~~ die lidstaat ervan af te zien een terugkeerbesluit uit te vaardigen zolang de procedure loopt.

6. ⇒ De lidstaten vaardigen een terugkeerbesluit uit ⇒ [...] Ⓞ ⇒ **als bepaald in hun nationale wetgeving:** Ⓞ

⇒ a) **in dezelfde handeling als het besluit tot beëindiging of weigering** Ⓞ van het legale verblijf ⇒ [...] Ⓞ van een onderdaan van een derde land, met inbegrip van een besluit tot niet-toekenning van de vluchtelingenstatus of subsidiairebeschermingsstatus overeenkomstig Verordening (EU) .../... [kwalificatieverordening] ⇐ ⇒, **of** Ⓞ

⇒ b) **tezamen met of zonder onnodige vertraging na de vaststelling van een besluit tot beëindiging of weigering van het legale verblijf van een onderdaan van een derde land, met inbegrip van een besluit tot niet-toekenning van de vluchtelingenstatus of subsidiaire beschermingsstatus overeenkomstig Verordening (EU) .../... [kwalificatieverordening].** Ⓞ

Deze richtlijn belet niet dat in de lidstaten het terugkeer besluit ~~inzake de beëindiging van het legaal verblijf~~ tezamen met een terugkeerbesluit en/of besluit tot beëindiging van het legaal verblijf van een onderdaan van een derde land, een verwijderingsbesluit en/of een inreisverbod overeenkomstig de nationale wetgeving met één administratief of rechterlijk besluit of administratieve of rechterlijke handeling ~~administratieve of rechterlijke besluit of handeling~~ kan worden genomen, ~~onverminderd de procedurele waarborgen die zijn vervat in hoofdstuk III en in andere toepasselijke bepalingen van het communautair en het nationaal recht.~~

↵ nieuw

➡ Raad

➡ [...] ➡ **Dit lid doet** geen afbreuk aan de waarborgen van hoofdstuk III en andere relevante bepalingen van het recht van de Unie en het nationaal recht. ➡ **Met name zorgen de lidstaten ervoor dat de rechtsgevolgen van een terugkeerbesluit worden geschorst in afwachting van de uitkomst van een beroep dat is ingesteld overeenkomstig artikel 53 van Verordening (EU) .../... [verordening asielprocedure], indien de onderdaan van een derde land overeenkomstig artikel 54, lid 1 of lid 2 ter, van Verordening (EU) [verordening asielprocedure] toestemming krijgt om op het grondgebied van de betrokken lidstaat te blijven.**

➡ 7. **De lidstaten kunnen overeenkomstig Richtlijn 2001/40/EG van de Raad alle overeenkomstig lid 1 door bevoegde autoriteiten van andere lidstaten uitgevaardigde terugkeerbesluiten erkennen. In dergelijke gevallen wordt de terugkeer ten uitvoer gelegd volgens de toepasselijke wetgeving van de lidstaat die de terugkeerprocedure uitvoert.**

➔ **8. De lidstaten werken waar nodig via aangewezen contactpunten samen om de uitvoering van terugkeerbesluiten te faciliteren. Meer bepaald kunnen lidstaten samenwerken door toestemming te verlenen voor doorreis over het grondgebied van een andere lidstaat met het oog op het naleven van een terugkeerbesluit of het verkrijgen van reisdocumenten. De modaliteiten van die samenwerking kunnen in bilaterale of multilaterale regelingen of overeenkomsten zijn vastgelegd, en kunnen ook voorwaarden bevatten voor begeleiding, antwoordtermijnen en daaraan verbonden kosten.** ©

↓ 2008/115/EG

⇒ nieuw

Artikel 97

Vrijwillig vertrek

1. In een terugkeerbesluit wordt een passende termijn voor vrijwillig vertrek van ~~zeven tot~~ ⇒ maximaal ⇐ dertig dagen vastgesteld, onverminderd de in de leden 2 en 4 bedoelde uitzonderingen. De lidstaten kunnen in hun nationale wetgeving bepalen dat deze termijn alleen op aanvraag van de betrokken onderdaan van een derde land wordt toegekend. In dit geval stellen de lidstaten de betrokken onderdanen van derde landen in kennis van de mogelijkheid tot indiening van een dergelijk verzoek.

De in de eerste alinea bepaalde termijn laat onverlet dat de betrokken onderdanen van derde landen het land eerder kunnen verlaten.

↓ nieuw

⌚ Raad

Bij het vaststellen van de duur van de termijn voor vrijwillig vertrek wordt naar behoren rekening gehouden met de ⌚ [...] ⌚ omstandigheden van ⌚ [...] ⌚ ⌚ het ⌚ geval ⌚ [...] ⌚.

↓ 2008/115/EG (aangepast)

⇒ nieuw

⌚ Raad

2. Zo nodig verlengen de lidstaten de termijn voor het vrijwillig vertrek met een passende periode, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van het individuele geval, zoals de verblijfsduur, het feit dat er schoolgaande kinderen zijn, en het bestaan van andere gezinsbanden en sociale banden.
3. Voor de duur van de termijn voor vrijwillig vertrek kunnen bepaalde verplichtingen worden opgelegd om het risico op onderduiken te beperken, zoals de verplichting om zich regelmatig te melden bij de autoriteiten, een voldoende financiële zekerheid te stellen, documenten voor te leggen of op een bepaalde plaats te verblijven.

4. ⇒ **Onverminderd de mogelijkheid voor de betrokken onderdaan van een derde land om vrijwillig aan een terugkeerverplichting te voldoen en steun te krijgen overeenkomstig artikel 14, lid 3, kennen de** lidstaten geen termijn voor vrijwillig vertrek toe in **de** volgende gevallen: ↵

(a) ~~Indien~~ als er een risico op onderduiken bestaat ⇒ dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 6 ↵;

⇒ [...] ↵

⇒ [...] **b) als betrokken onderdaan van een derde land een gevaar vormt voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de nationale veiligheid.** ↵

⇒ **De lidstaten kunnen afzien van het toekennen van een termijn voor vrijwillig vertrek** als ~~als~~ een aanvraag voor een verblijfsvergunning als kennelijk ongegrond dan wel frauduleus **of niet ontvankelijk** afgewezen is; ↵

⇒ **De lidstaten kunnen beslissen dit lid niet toe te passen op minderjarigen en gezinnen met kinderen.** ↵

Verwijdering

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om het terugkeerbesluit uit te voeren indien er geen termijn voor vrijwillig vertrek overeenkomstig artikel ~~97~~, lid 4, is toegekend of indien de betrokkene niet binnen de volgens artikel ~~97~~ toegestane termijn voor vrijwillig vertrek aan de terugkeerverplichting heeft voldaan. ⇒ Deze maatregelen omvatten alle ~~[...]~~ ~~acties~~ die noodzakelijk zijn om de identiteit te bevestigen van illegaal op het grondgebied verblijvende onderdanen van derde landen die niet in het bezit zijn van een geldig reisdocument en om een dergelijk document te verkrijgen ~~, en de eventuele in het nationale recht van de lidstaten vastgelegde sancties, in overeenstemming met de rechtsstaatbeginselen~~. ⇐
2. Indien een lidstaat overeenkomstig artikel ~~97~~ een termijn voor vrijwillig vertrek heeft toegekend, kan het terugkeerbesluit pas na het verstrijken van die termijn worden uitgevoerd, tenzij tijdens die termijn een van de risico's bedoeld in artikel ~~97~~, lid 4, ontstaat.

3. De lidstaten kunnen een afzonderlijk administratief of rechterlijk besluit of administratieve handeling aannemen waarbij de verwijdering wordt gelast.
4. De dwangmaatregelen waarvan een lidstaat als laatste middel gebruikmaakt bij de verwijdering van een onderdaan van een derde land die zich hiertegen verzet, zijn proportioneel en blijven binnen redelijke grenzen. Zij worden toegepast zoals voorgeschreven in de nationale wetgeving, met inachtneming van de grondrechten en met eerbiediging van de waardigheid en fysieke integriteit van de betrokken onderdaan van een derde land.
5. In geval van verwijdering door de lucht houden de lidstaten rekening met de aan Beschikking 2004/573/EG gehechte gemeenschappelijke richtsnoeren voor veiligheidsvoorzieningen voor gezamenlijke verwijdering door de lucht.
6. De lidstaten zetten een doeltreffend systeem op voor het toezicht op de verplichte terugkeer.

➔ 7. De lidstaten kunnen beslissen dat de kosten voor de verwijdering, met inbegrip van de inbewaringstelling overeenkomstig de artikelen 18 en 22, worden gedragen door de betrokken onderdaan van een derde land of een andere persoon of entiteit die een toezeggingsverklaring heeft ondertekend ter facilitering van de voorafgaande inreis en het voorafgaande verblijf in de Europese Unie. ➔

Artikel ~~119~~

Uitstel van verwijdering

1. De lidstaten stellen de verwijdering uit:
  - (a) in geval deze in strijd zou zijn met het beginsel van non-refoulement, of
  - (b) voor de duur van de overeenkomstig artikel ~~1613, lid 2~~ toegestane opschorting.
2. De lidstaten kunnen op grond van de specifieke omstandigheden de verwijdering in een individueel geval voor een passende termijn uitstellen. Door de lidstaten wordt met name rekening gehouden met:
  - (a) de fysieke of mentale gesteldheid van de onderdaan van een derde land;
  - (b) technische redenen, zoals het ontbreken van vervoermiddelen of het mislukken van de verwijdering wegens onvoldoende identificatie.
3. Indien de verwijdering overeenkomstig de leden 1 en 2 wordt uitgesteld, kunnen de betrokken onderdaan van een derde land de verplichtingen waarin artikel ~~97~~, lid 3, voorziet, worden opgelegd.

Artikel ~~1240~~

Terugkeer en verwijdering van niet-begeleide minderjarigen

1. Voordat een terugkeerbesluit tegen een niet-begeleide minderjarige wordt uitgevaardigd, wordt met gepaste aandacht voor het belang van het kind hulp geboden, door bevoegde instanties anders dan de autoriteiten die de terugkeer uitvoeren.
2. Voordat de autoriteiten van een lidstaat een niet-begeleide minderjarige van hun grondgebied verwijderen, overtuigen zij zich ervan dat die minderjarige wordt teruggestuurd naar een familielid, een aangewezen voogd of naar adequate opvangfaciliteiten in het land van terugkeer.

Artikel ~~1344~~

Inreisverbod

1. Het terugkeerbesluit gaat gepaard met inreisverbod:
  - (a) indien er geen termijn voor vrijwillig vertrek is toegekend, of
  - (b) indien niet aan de terugkeerverplichting is voldaan.

In de overige gevallen kan het terugkeerbesluit een inreisverbod omvatten ➡, **ook als de onderdaan van een derde land ondersteuning bij re-integratie geniet.** ⬅

↓ nieuw

⇒ Raad

2. De lidstaten kunnen een inreisverbod dat niet is gekoppeld aan een terugkeerbesluit uitvaardigen aan illegaal op het grondgebied verblijvende onderdanen van derde landen die worden opgemerkt bij grenscontroles bij vertrek overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EU) 2016/399, indien dat gerechtvaardigd is op grond van de specifieke omstandigheden van het individuele geval en met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel **⇒; daarbij moet uitstel van het vertrek van de betrokken onderdaan van een derde land zoveel mogelijk worden vermeden** **☹**.
-

↓ 2008/115/EG

⇒ nieuw

⇒ Raad

32. De duur van het inreisverbod wordt volgens alle relevante omstandigheden van het individuele geval bepaald, en bedraagt **☹ [...] ☹** in principe niet meer dan **☹ tien ☹** **☹ [...] ☹** jaar. De duur kan meer dan **☹ tien ☹** **☹ [...] ☹** jaar bedragen indien de onderdaan van een derde land een ernstige bedreiging vormt voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de nationale veiligheid.

43. De lidstaten overwegen de intrekking **☞, inkorting ☞** of schorsing van het inreisverbod dat overeenkomstig lid 1, tweede alinea, is uitgevaardigd tegen een onderdaan van een derde land, mits deze kan aantonen het grondgebied van een lidstaat geheel in overeenstemming met het terugkeerbesluit te hebben verlaten.

☞ De lidstaten kunnen de intrekking of schorsing van het inreisverbod afhankelijk stellen van de betaling door de betrokken onderdaan van een derde land van de kosten die voortvloeien uit het overeenkomstig artikel 10, lid 7, genomen besluit. ☞

Tegen slachtoffers van mensenhandel aan wie een verblijfstitel is verstrekt overeenkomstig Richtlijn 2004/81/EG van de Raad ~~van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of hulp hebben gekregen bij illegale immigratie²³, en die met de bevoegde autoriteiten samenwerken~~ wordt, onverminderd het bepaalde in lid 1, eerste alinea, onder b), en op voorwaarde dat zij geen bedreiging vormen voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de nationale veiligheid, geen inreisverbod uitgevaardigd.

In individuele gevallen kunnen de lidstaten om humanitaire of andere redenen afzien van een inreisverbod, dan wel het verbod intrekken of schorsen.

In individuele gevallen of voor bepaalde categorieën gevallen kunnen de lidstaten om andere redenen een inreisverbod intrekken of schorsen.

---

²³ Richtlijn 2004/81/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of hulp hebben gekregen bij illegale immigratie (PB L 261 van 6.8.2004, blz. 19).

~~5~~ ~~☞ [...]~~ ~~☞ [...]~~ ~~☞~~ en houdt rekening met diens belangen, overeenkomstig artikel 25 van de Schengenuitvoeringsovereenkomst²⁴ ~~☞ [...]~~ ~~☞~~²⁵

~~65~~. De leden 1 tot en met ~~54~~ laten in de lidstaten onverlet het recht op internationale bescherming in de zin van artikel 2, ~~punt onder~~ a), van ~~Richtlijn 2011/95/EU~~ ~~Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft en de inhoud van de verleende bescherming~~²⁶.

---

²⁴ ~~PB L 239 van 22.9.2000, blz. 19.~~

²⁵

²⁶ ~~Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (PB L 304 van 30.9.2004, blz. 12).~~

↕ nieuw

⌚ Raad

Artikel 14

Terugkeerbeheer

1. Alle lidstaten zorgen voor de instelling, de exploitatie, het onderhoud en de verdere ontwikkeling van een nationaal terugkeerbeheersysteem voor het verwerken van alle informatie die noodzakelijk is voor de uitvoering van deze richtlijn, met name met betrekking tot het beheer van individuele gevallen en met terugkeer verband houdende procedures.
2. Het nationale systeem is zo opgezet dat technische compatibiliteit wordt gewaarborgd waardoor communicatie met het **platform** **[...]** dat wordt ingesteld overeenkomstig artikel 50 van Verordening (EU) .../... [*Verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht*] mogelijk is.
3. De lidstaten zetten programma's op voor **de ondersteuning van de vrijwillige terugkeer van illegaal op het grondgebied verblijvende onderdanen van de derde landen die zijn opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) 2018/1806²⁷ **[...]** **die overeenkomstig de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen zijn opgesteld**.²⁸**

---

²⁷ Verordening (EU) 2018/1806 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld (PB L 303 van 28.11.2018, blz. 39).

²⁸

Deze ➔ **programma's kunnen bestaan uit logistieke, financiële en andere materiële bijstand of bijstand in natura, waaronder steun voor re-integratie in het derde land van terugkeer** Ⓞ ➔ [...] Ⓞ.

Bij het verlenen van dergelijke bijstand, met inbegrip van de soort en reikwijdte ervan, ➔ [...] Ⓞ ➔ **kan rekening worden gehouden met** Ⓞ de medewerking die de betrokken onderdaan van een derde land verleent aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, als bepaald in artikel 7 ➔, **en kunnen de voorwaarden en gronden voor uitsluiting in de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, met name inzake bijstand bij re-integratie in het derde land van terugkeer worden toegepast.** Ⓞ

➔ **De in dit lid bedoelde bijstand wordt in de regel niet verleend aan onderdanen van derde landen die reeds bijstand bij re-integratie hebben gekregen van een lidstaat.** Ⓞ

HOOFDSTUK III

PROCEDURELE WAARBORGEN

Artikel ~~1542~~

Vorm

1. Het terugkeerbesluit en, in voorkomend geval, het besluit betreffende het inreisverbod en het besluit inzake verwijdering worden schriftelijk uitgevaardigd en vermelden de feitelijke en de rechtsgronden, alsook informatie over de rechtsmiddelen die openstaan.

De informatie over feitelijke gronden mag worden beperkt indien de nationale wetgeving voorziet in een beperking van het recht op informatie, met name ter vrijwaring van de nationale veiligheid, de landsverdediging, de openbare veiligheid, dan wel met het oog op het voorkomen, onderzoeken, opsporen en vervolgen van strafbare feiten.

2. De lidstaten verstrekken op verzoek een schriftelijke of mondelinge vertaling, in een taal die de betrokkene begrijpt of redelijkerwijze geacht kan worden te begrijpen, van de belangrijkste onderdelen van de in lid 1 bedoelde besluiten in het kader van terugkeer, waaronder de informatie over de beschikbare rechtsmiddelen.

3. De lidstaten kunnen besluiten lid 2 niet toe te passen op onderdanen van een derde land die illegaal het grondgebied van een lidstaat hebben betreden en die vervolgens geen toestemming of recht hebben gekregen om in die lidstaat te blijven.

In dat geval worden de in lid 1 bedoelde besluiten in het kader van terugkeer meegedeeld door middel van het volgens de nationale wetgeving opgestelde standaardformulier.

De lidstaten stellen algemene informatiebladen ter beschikking waarin de belangrijkste onderdelen van het standaardformulier worden toegelicht in ten minste vijf van de talen die het meest worden gebruikt of het best worden begrepen door illegale migranten die de betrokken lidstaat binnenkomen.

Artikel ~~1613~~

Rechtsmiddelen

1. Aan ~~[...]~~ ~~betrokken onderdanen~~ van een derde land wordt een doeltreffend rechtsmiddel van beroep ~~[...]~~ toegekend, dat ~~zij~~ bij een bevoegde rechterlijke ~~of~~ ~~administratieve~~ autoriteit ~~of bij een onpartijdig samengestelde bevoegde instantie waarvan de onafhankelijkheid is gewaarborgd,~~ ~~kunnen~~ aanwenden tegen de in artikel ~~1512~~, lid 1, bedoelde besluiten in het kader van terugkeer.

↴ nieuw

↻ [...] ↻

↓ 2008/115/EG

↻ Raad

↻ [...] ↻ of instantie ↻ [...] ↻ ~~tenzij op grond van de nationale wetgeving reeds een tijdelijke opschorting van toepassing is.~~

↻ 2. Met het oog op de inachtneming van het beginsel van een doeltreffend rechtsmiddel wordt aan onderdanen van een derde land het recht toegekend beroep in te stellen tegen terugkeerbesluiten op ten minste één niveau van rechtspraak. ↻

↓ nieuw

☛ Raad

☛ [...] ☛

☛ [...] ☛

☛ [...] ☛

⇒ [...] ⇐

⇒ [...] ⇐

⇒ 3. **De lidstaten voorzien in hun nationale wetgeving in een zo kort mogelijke termijn voor het stellen van beroep tegen een terugkeerbesluit, namelijk ten hoogste 14 dagen. Dergelijke termijnen beginnen te lopen vanaf de datum waarop het terugkeerbesluit ter kennis wordt gebracht van de onderdaan van een derde land of zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger, of vanaf een andere datum overeenkomstig het nationale recht vastgestelde datum, met name wanneer de betrokken onderdaan van een derde land is ondergedoken.** ⇐

⇒ **Indien het terugkeerbesluit gebaseerd is op of uitgevaardigd is in het kader van dezelfde handeling die ook een besluit omvat tot niet-toekenning aan een onderdaan van een derde land van de vluchtelingenstatus of subsidiairebeschermingsstatus overeenkomstig Verordening (EU) .../... [kwalificatieverordening], zijn de termijnen voor het instellen van beroep tegen het terugkeerbesluit die welke overeenkomstig [artikel 53, lid 6, van de verordening asielprocedures] in het nationale recht zijn vastgesteld.** ⇐

⇒ **Indien het terugkeerbesluit gebaseerd is op of uitgevaardigd is in het kader van dezelfde handeling die ook een besluit omvat tot beëindiging of weigering van een verblijfsvergunning, kunnen, in afwijking van de eerste alinea, de termijnen voor het instellen van beroep tegen het terugkeerbesluit die zijn welke in het nationale recht zijn vastgesteld; deze mogen evenwel ten hoogste 30 dagen bedragen.** ⇐

⇒ [...] ⇐

⇒ [...] ⇐

⇒ 4. De lidstaten nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat de rechterlijke instantie de behandeling van het beroep binnen de kortst mogelijke termijn afrondt. ⇐

⇒ 4 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat de naleving van de verplichtingen die uit de inachtneming van het beginsel van non-refoulement voortvloeien, op verzoek van de onderdaan van een derde land of ambtshalve door de rechterlijke instantie wordt nagegaan in het kader van een beroep dat is ingesteld overeenkomstig lid 1, tenzij deze naleving door een rechterlijke instantie is nagegaan in het kader van een procedure die is uitgevoerd uit hoofde van Verordening (EU) .../... [verordening asielprocedures] en er geen nieuwe ter zake doende elementen of bevindingen betreffende de inachtneming van het beginsel van non-refoulement naar voren zijn gekomen of door de onderdaan van een derde land zijn voorgelegd die de specifieke omstandigheden van de individuele zaak aanzienlijk wijzigen. ⇐

⇒ 4 ter. De lidstaten kunnen voorzien in een administratieve herziening voorafgaand aan een beroep dat overeenkomstig lid 1 bij een rechterlijke instantie is ingesteld, mits die administratieve herziening de efficiëntie van het rechtsmiddel onverlet laat. ⇐

↓ 2008/115/EG

↻ Raad

- 53.** De betrokken onderdaan van een derde land heeft recht op ↻ [...] ↻ **rechtsbijstand** ↻, vertegenwoordiging in rechte en, indien nodig, taalkundige bijstand.
- 64.** De lidstaten zorgen ervoor dat op verzoek gratis de noodzakelijke rechtsbijstand en/of vertegenwoordiging ter beschikking wordt gesteld, overeenkomstig de relevante nationale wetgeving of regels inzake rechtshulp, en kunnen bepalen dat op zulke gratis rechtsbijstand en/of vertegenwoordiging de voorwaarden van toepassing zijn als bedoeld in ↻ **Verordening (EU) .../... [verordening asielprocedures]** ↻ ↻ [...] ↻.

↻ Raad

↻ Raad

↻ **Artikel 16 bis** ↻

↻ **Opschortende werking** ↻

- ↻ **1. De lidstaten voorzien in hetzij de automatische opschorting van de uitvoering van een terugkeerbesluit, hetzij in de bevoegdheid van een rechterlijke instantie om de uitvoering van een terugkeerbesluit tijdens de beroepsprocedure in eerste aanleg op verzoek van de betrokken onderdaan van een derde land of ambtshalve op te schorten.** ↻

- ⇒ 2. In ieder geval voorzien de lidstaten erin dat de uitvoering van het terugkeerbesluit wordt opgeschort als er een risico van inbreuk op het beginsel van non-refoulement kan zijn. ☹
- ⇒ 3. In andere gevallen kunnen de lidstaten beslissen de uitvoering van een terugkeerbesluit tijdens de beroepsprocedure in eerste aanleg op te schorten. ☹
- ⇒ 4. Indien de lidstaten in een mogelijkheid voorzien om de uitvoering van het terugkeerbesluit op verzoek op te schorten, stellen zij in hun nationale wetgeving zo kort mogelijke termijnen vast voor het indienen van een verzoek tot opschorting van de uitvoering van een terugkeerbesluit, die in geen geval langer mogen zijn dan de termijnen voor het instellen van beroep die zijn bepaald in artikel 16. De lidstaten zorgen ervoor dat een besluit over het verzoek tot opschorting van de uitvoering van een terugkeerbesluit wordt genomen binnen de kortst mogelijke termijn na de indiening van dat verzoek door de betrokken onderdaan van een derde land. ☹
- ⇒ 5. De uitvoering van een terugkeerbesluit wordt niet opgeschort als de onderdaan van een derde land een navolgend beroep instelt, uitgezonderd in gevallen waarin de lidstaten beslissen in hun nationale recht een dergelijke opschorting toe te staan. ☹
- ⇒ In dergelijke gevallen zorgen de lidstaten ervoor dat een besluit over het verzoek tot opschorting van de uitvoering van een terugkeerbesluit wordt genomen binnen de kortst mogelijke termijn na de indiening van dat verzoek door de betrokken onderdaan van een derde land. ☹

Artikel ~~1714~~

Waarborgen in afwachting van terugkeer

1. Behoudens het bepaalde in de artikelen ~~1916~~ en ~~2017~~, zorgen de lidstaten ervoor dat jegens de onderdanen van derde landen, tijdens de termijn die overeenkomstig artikel ~~97~~ voor vrijwillig vertrek is toegestaan, en tijdens de termijn waarvoor overeenkomstig artikel ~~119~~ de verwijdering is uitgesteld, zoveel mogelijk de volgende beginselen in acht worden genomen:
  - (a) indien gezinsleden op het grondgebied aanwezig zijn, wordt de eenheid van het gezin gehandhaafd;
  - (b) dringende medische zorg wordt verstrekt en essentiële behandeling van ziekte wordt uitgevoerd;
  - (c) minderjarigen krijgen toegang tot het basisonderwijs, afhankelijk van de duur van hun verblijf;
  - (d) er wordt rekening gehouden met de speciale behoeften van kwetsbare personen.
2. De in lid 1 bedoelde personen ontvangen van de lidstaten schriftelijk de bevestiging, overeenkomstig de nationale wetgeving, dat de termijn voor vrijwillig vertrek overeenkomstig artikel ~~97~~, lid 2, is verlengd, of dat het terugkeerbesluit voorlopig niet zal worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK IV

BEWARING MET HET OOG OP VERWIJDERING

↓ 2008/115/EG (aangepast)

⇒ nieuw

Artikel ~~184~~

Bewaring

1. Tenzij in een bepaald geval andere afdoende maar minder dwingende maatregelen doeltreffend kunnen worden toegepast, kunnen de lidstaten de onderdaan van een derde land jegens wie een terugkeerprocedure loopt ~~alleen~~ in bewaring houden om zijn terugkeer voor te bereiden en/of om de verwijderingsprocedure uit te voeren, met name indien:
    - (a) er risico op onderduiken bestaat, ⇒ dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 6; ⇐ ~~ef~~
    - (b) de betrokken onderdaan van een derde land de voorbereiding van de terugkeer of de verwijderingsprocedure ontwijkt of belemmert; ~~z~~ ⊗ of ⊗
-

↓ nieuw

⇒ Raad

- (c) de betrokken onderdaan van een derde land een gevaar vormt voor de openbare ~~veiligheid~~ ⇒ [...] ⇒ **orde** ⇒, de openbare veiligheid of de nationale veiligheid.

Alle gronden voor bewaring worden in nationaal recht vastgelegd.

De bewaring is zo kort mogelijk en duurt niet langer dan de voortvarend uitgevoerde voorbereiding van de verwijdering.

2. De inbewaringstelling wordt door een administratieve of rechterlijke autoriteit gelast.

De inbewaringstelling wordt schriftelijk gelast met opgave van de feitelijke en juridische gronden.

Indien de inbewaringstelling door een administratieve autoriteit is gelast ☞, **zorgen de lidstaten voor een rechterlijke toetsing van alle in de loop van de procedure voorgelegde relevante feiten, bewijsmateriaal en opmerkingen door** ☞:

- (a) erin te ☞ [...] ☞ **voorzien** ☞ dat een spoedige rechterlijke toetsing van de rechtmatigheid van de bewaring zo spoedig mogelijk na de aanvang ervan plaatsvindt; of
- (b) ☞ [...] ☞ de betrokken onderdaan van een derde land het recht ☞ **te bieden** ☞ voorziening te vragen bij het gerecht zodat de rechtmatigheid van de bewaring aan een spoedige rechterlijke toetsing wordt onderworpen, die zo spoedig mogelijk na het instellen van deze procedure tot een beslissing leidt. De lidstaten stellen de betrokken onderdaan van een derde land onmiddellijk van die mogelijkheid in kennis.

De betrokken onderdaan van een derde land wordt, als zijn bewaring niet rechtmatig is, onmiddellijk vrijgelaten.

3. In ieder geval wordt de inbewaringstelling met redelijke tussenpozen op verzoek van de onderdaan van een derde land of ambtshalve getoetst. In het geval van een lange periode van bewaring wordt de toetsing aan controle door een rechterlijke autoriteit onderworpen.
  4. Indien blijkt dat er omwille van juridische of andere overwegingen geen redelijk vooruitzicht op verwijdering meer is, of dat de in lid 1 bedoelde omstandigheden zich niet meer voordoen, is de bewaring niet langer gerechtvaardigd en wordt de betrokkene onmiddellijk vrijgelaten.
-

↓ 2008/115/EG (aangepast)

⇒ nieuw

⇒ Raad

5. De bewaring wordt gehandhaafd zolang de in lid 1 bedoelde omstandigheden zich voordoen en zij noodzakelijk is om een geslaagde verwijdering te garanderen. Iedere lidstaat stelt een ~~maximale~~ ⇒ maximum ⇐ bewaringsduur vast die niet ⇒ minder dan drie maanden en niet ⇐ meer dan zes maanden mag bedragen. ⇒ **Indien het nationale recht de bewaring van minderjarigen toelaat, kan in dergelijke gevallen in een kortere bewaringsduur worden voorzien.** ©

↓ 2008/115/EG

⌚ Raad

6. De lidstaten kunnen de in lid 5 bedoelde termijn overeenkomstig de nationale wetgeving slechts in beperkte mate en ten hoogste met nog eens twaalf maanden verlengen indien de verwijdering, alle redelijke inspanningen ten spijt, wellicht meer tijd zal vergen, omdat:
- (a) de betrokken onderdaan van een derde land niet meewerkt, of
  - (b) de nodige documentatie uit derde landen op zich laat wachten.

Omstandigheden van bewaring

1. Voor bewaring wordt **over het algemeen** [...] gebruik gemaakt van speciale inrichtingen voor bewaring. Indien een lidstaat de onderdanen van een derde land die in bewaring worden gehouden, niet kan onderbrengen in een gespecialiseerde inrichting voor bewaring en gebruik dient te maken van een gevangenis, worden zij gescheiden gehouden van de gewone gevangenen.
2. De in bewaring gestelde onderdanen van derde landen wordt op verzoek toegestaan te gelegener tijd contact op te nemen met wettelijke vertegenwoordigers, familieleden en bevoegde consulaire autoriteiten.
3. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de situatie van kwetsbare personen. In dringende medische zorg en essentiële behandeling van ziekte wordt voorzien.
4. Relevante en bevoegde nationale, internationale en niet-gouvernementele organisaties en instanties hebben de mogelijkheid de in lid 1 bedoelde inrichtingen voor bewaring te bezoeken, voor zover zij dienen voor de bewaring van onderdanen van derde landen overeenkomstig dit hoofdstuk. Het bezoek kan afhankelijk worden gesteld van toestemming.
5. De in bewaring gestelde onderdanen van derde landen krijgen stelselmatig informatie over de regels die in de inrichting gelden en over hun rechten en plichten. Hiertoe behoort ook informatie over het in de nationale wetgeving vastgelegde recht om contact op te nemen met de in lid 4 bedoelde organisaties en instanties.

Bewaring van minderjarigen en gezinnen

1. Niet-begeleide minderjarigen en gezinnen met minderjarigen worden slechts in laatste instantie, en voor een zo kort mogelijke periode in bewaring gesteld.
2. In bewaring gestelde gezinnen krijgen, in afwachting van verwijdering afzonderlijke accommodatie, waarbij voldoende privacy is gegarandeerd.
3. In bewaring gestelde minderjarigen wordt de mogelijkheid geboden tot vrijetijdsbesteding, zoals op hun leeftijd afgestemde spel- en recreatie-activiteiten en, afhankelijk van de duur van hun verblijf, tot toegang tot onderwijs.
4. Niet-begeleide minderjarigen worden zoveel mogelijk ondergebracht in inrichtingen met personeel en faciliteiten die zijn afgestemd op de noden van personen van hun leeftijd.
5. Tijdens bewaring van minderjarigen in afwachting van verwijdering dient het belang van het kind voorop te staan.

Artikel ~~2148~~

Noodsituaties

1. In situaties waarin een uitzonderlijk groot aantal onderdanen van derde landen moet terugkeren en de inrichtingen voor bewaring van een lidstaat of zijn bestuurlijk of gerechtelijk personeel hierdoor onverwacht zwaar worden belast, kan die lidstaat besluiten, voor de duur van de uitzonderlijke situatie, de overeenkomstig artikel ~~1815~~, lid 2, derde alinea, bepaalde termijnen voor rechterlijke toetsing te verlengen, en bij dringende maatregel bewaringsomstandigheden vast te stellen die afwijken van het bepaalde in artikel ~~1946~~, lid 1, en artikel ~~2047~~, lid 2.
2. De lidstaat die deze uitzonderlijke maatregelen neemt, stelt de Commissie ervan in kennis. De Commissie wordt tevens in kennis gesteld zodra de redenen voor het toepassen van deze uitzonderlijke maatregelen niet langer bestaan.
3. Dit artikel kan niet aldus worden uitgelegd, dat het de lidstaten wordt toegestaan af te wijken van hun algemene verplichting alle, algemene dan wel bijzondere, maatregelen te treffen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat zij aan hun verplichtingen uit hoofde van deze richtlijn voldoen.

↴ nieuw

↻ Raad

HOOFDSTUK V

GRENSPROCEDURE

Artikel 22

Grensprocedure

1. ↻ Indien door de beslissingsautoriteit een besluit tot weigering van een verzoek om internationale bescherming wordt genomen krachtens artikel 41 van Verordening (EU) .../... [verordening asielprocedures], vaardigen de lidstaten onverminderd lid 9 een terugkeerbesluit jegens de betrokken onderdanen van derde landen uit. ↻ ↻ [...] ↻

↻ [...] ↻

3. **⇒ De bepalingen van de hoofdstukken I, II, III en IV zijn niet van toepassing op overeenkomstig lid 1 uitgevoerde procedures, behalve voor de artikelen [3, 4, 5 en 7, artikel 8, leden 1 en 6, de artikelen 10, 11, 12, 13, 16, 16 bis en 17, artikel 18, leden 2 tot en met 4, en de artikelen 19, 20 en 21].** ☹ ⇒ [...] ☹

4. **⇒ Onverminderd de mogelijkheid voor de betrokken onderdaan van een derde land om een terugkeerbesluit vrijwillig na te leven, wordt er geen termijn voor vrijwillig vertrek toegekend. De lidstaten echter een passende termijn voor vrijwillig vertrek overeenkomstig artikel 9 aan onderdanen van derde landen die in het bezit zijn van een geldig reisdocument en voldoen aan de in vastgestelde verplichting om in alle stadia van de procedures medewerking te verlenen aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten. De lidstaten verplichten de betrokken onderdaan van een derde land ertoe het geldige reisdocument tot zijn vertrek aan de bevoegde autoriteiten te overhandigen.** ☹ ⇒ [...] ☹

5. **De lidstaten voorzien in hun nationale wetgeving in zo kort mogelijke termijnen voor het instellen van beroep tegen een terugkeerbesluit als bedoeld in lid 1; deze mogen niet minder dan 48 uur en niet meer dan één week bedragen.** ☞ [...] ☞
6. **De lidstaten nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat de rechterlijke instantie de behandeling van het beroep tegelijk met, of binnen de kortst mogelijke tijd na de beëindiging van, de beroepsprocedure inzake asiel in eerste instantie afrondt overeenkomstig artikel 41 van Verordening (EU) [verordening asielprocedures].** ☞
☞ [...] ☞

☞ [...] ☞

☞ [...] ☞

⊖ [...] ⊕

⊖ [...] ⊕

⊖ [...] ⊕

⊖ [...] ⊕

⊖ [...] ⊕

⇒ 8. Om de terugkeer voor te bereiden en/of om de verwijderingsprocedure uit te voeren, is de bewaring van een onderdaan van een derde land die in bewaring is gesteld overeenkomstig artikel 8, lid 3, onder d), van Richtlijn (EU) .../... [herschikte richtlijn opvangvoorzieningen] in het kader van een procedure die wordt uitgevoerd krachtens artikel 41 van Verordening (EU) .../... [verordening asielprocedures] en jegens wie terugkeerprocedures lopen krachtens de bepalingen van dit hoofdstuk zo kort mogelijk en duurt zij in geen geval langer dan vier maanden. De bewaring mag niet langer duren dan de voortvarend uitgevoerde voorbereiding van de verwijdering. ☹

⇒ 9. Lidstaten die overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EU) 2016/399 toegang weigeren en die in overeenstemming met artikel 2, lid 2 bis, hebben besloten deze richtlijn niet uit te voeren, zorgen ervoor dat de behandeling en het niveau van bescherming van de onderdaan van een derde land aan wie toegang wordt geweigerd, gelijkwaardig zijn aan die waarin is voorzien in de bepalingen van de leden 3 tot en met 8 van dit artikel. ☹

HOOFDSTUK ~~VII~~ SLOTBEPALINGEN

Artikel ~~2349~~

Verslaglegging

☞ **1.** ☞ De Commissie brengt over de toepassing van deze richtlijn in de lidstaten om de drie jaar verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad ☞ [...] ☞.

☞ **2.** De Commissie brengt uiterlijk op [datum] voor het eerst verslag uit, en richt zich daarbij met name op de noodzaak de wederzijdse erkenning van terugkeerbesluiten te faciliteren en op de daarvoor noodzakelijke financiële steun van de Unie. ☞

☞ Dit verslag gaat zo nodig vergezeld van passende voorstellen tot wijziging van relevante handelingen van de Unie. ☞

~~De Commissie brengt uiterlijk 24 december 2013 haar eerste verslag uit en besteedt daarin vooral aandacht aan de toepassing van artikel 11, artikel 13, lid 4, en artikel 15 in de lidstaten. Wat artikel 13, lid 4, betreft, beoordeelt de Commissie in het bijzonder de bijkomende financiële en administratieve lasten in de lidstaten.~~

Artikel 20

Omzetting

~~1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk 24 december 2010 aan deze richtlijn te voldoen. Wat artikel 13, lid 4, betreft, doen de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk 24 december 2011 aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie onverwijld de tekst van die bepalingen mede.~~

~~Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.~~

~~2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.~~

Artikel ~~24~~

Verband met de Schengenuitvoeringsovereenkomst

Deze richtlijn komt in de plaats van de voorschriften van de artikelen 23 en 24 van de Schengenuitvoeringsovereenkomst.

⌚ Raad

⌚ Raad

⌚ Artikel 24 bis ⌚

⌚ Verband met de Visumcode ⌚

⌚ Wanneer van het derde land wordt bevonden dat het de lidstaten onvoldoende medewerking verleent op het gebied van overname, is artikel 25 bis van de Visumcode van toepassing. ⌚

▼

☞ Raad

Artikel 25

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk [☞ [...] ☞ **één jaar** ☞ *na de datum van inwerkingtreding*] aan artikel 6 tot en met 10, artikel 13, artikel 14, lid 3 ☞ [...] ☞ **en** ☞ artikel 18 ☞ [...] ☞ en uiterlijk [☞ [...] ☞ **één** ☞ *jaar na de datum van inwerkingtreding*] aan artikel 14, leden 1 en 2, te voldoen. ☞ **De artikelen 16, 16 bis en [22] worden van toepassing twee jaar na de inwerkingtreding van [de verordening asielprocedures].** ☞ Zij delen de Commissie de tekst van de betrokken maatregelen onverwijld mee.

Wanneer de lidstaten die maatregelen aannemen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. In de bepalingen wordt tevens vermeld dat verwijzingen in bestaande wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen naar de bij deze richtlijn ingetrokken richtlijn, gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn. De regels voor die verwijzing en de formulering van die vermelding worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 26

Intrekking

Richtlijn 2008/115/EG wordt met ingang van [...] [*de dag na de tweede datum die wordt vermeld in artikel 25, lid 1, eerste alinea*] ingetrokken, onverminderd de verplichtingen van de lidstaten met betrekking tot de termijnen voor omzetting in nationaal recht van de in bijlage I bij deze richtlijn genoemde richtlijn.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage II.

↓ 2008/115/EG

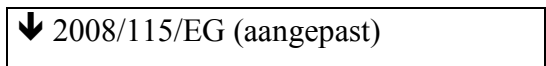
Artikel ~~22~~ 27

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

De artikelen [...] [*artikelen van de ingetrokken richtlijn die niet zijn gewijzigd*] zijn van toepassing met ingang van [...] [*de dag na de tweede datum die wordt vermeld in artikel 25, lid 1, eerste alinea*].

Artikel ~~2823~~

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten, overeenkomstig ~~het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap~~ ☒ de Verdragen ☒.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter